

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Midtvejsevaluering af indsatsplanen i Plads til forskellighed

Der er afsat i alt 126,4 mio. kr. i perioden 2020-2023 til indsatsplanen Plads til Forskellighed, der har til formål at styrke almentilbuddenes inkluderende praksis og bremse væksten på specialområdet. Den består af otte konkrete indsatser fordelt på de københavnske skoler:

1. Styrkelse af skolernes ressourcecentre
2. Styrkelse af kompetencecentrene
3. Styrkelse af den tidlige indsats i dagtilbuddene
4. Styrkelse af specialsupporten (PPR) til lærere og pædagoger
5. Fleksible indsatser
6. Systematisk opfølgning og ledelsesinformation
7. Styrket visitations- og revisitationspraksis
8. Forebyggelse af vold og trusler

Tanken er, at alle skoler på sigt skal kunne arbejde med de metoder, der indgår i indsatsplanen. Børne- og Ungdomsudvalget (BUU) får med dette notat en kort status for implementeringen og udvalgte resultater fra midtvejsevalueringen.

Midtvejsevaluering

Midtvejsevalueringen omfatter seks af de otte indsatser i indsatsplanen med fokus på, om indsatserne opleves meningsfulde, og om de skal justeres (indsatsen systematisk ledelsesinformation er fuldt implementeret med datapakker og indsatsen styrket revisitation er under udvikling og derfor ikke evalueret). Evalueringen er baseret på kvalitative interviews med lærere, klyngeledere, teamledere i supporten, supportpersoner, skoleledere, enkelte forældre mv.

1. Styrkelse af skolernes ressourcecentre

Hver skole har et ressourcecenter, som understøtter den flerfaglige dialog om pædagogiske og undervisningsmæssige udfordringer. Ressourcecenteret skal inspirere lærerne, udarbejde handleplaner for den enkelte elev og inddrage forældrene i elevernes læring og trivsel.

Rammemodell for ressourcecentre

Som led i Plads til Forskellighed er der udviklet en rammemodell for ressourcecentre, som gælder på alle byens skoler. Skolerne oplever, at

27-10-2022

Dokumentnummer i F2
1946218

Sagsbehandler
Anna Charlotte Larsen Thorsted

den nye rammemodel giver tydeligere struktur og synergi i samarbejdet mellem skolernes ressourcepersoner (vejledere, skolepsykologer mv.). Rammemodellen har også gjort det tydeligere for lærere og pædagoger, hvor de kan få hjælp. Rammemodellen omfatter et kvalitetsværktøj for inkluderende læringsmiljøer, som skolerne bruger til at udvikle deres praksis med inkluderende læringsmiljøer. Evalueringen peger på, at kvalitetsværktøjet giver skoleledelsen mulighed for at sætte tydelige mål for skolernes arbejde, men også, at arbejdet med at styrke skolernes inkluderende mindset og det ressourceorienterede børnesyn er en langvarig kulturforandring, som tager tid at lykkes med.

2. Styrkelse af Kompetencecentre

Der er 9 kompetencecentre på specialområdet i København, 7 som ligger på skolerne og 2 i dagtilbud. Kompetencecentre er organiseret efter målgruppe og yder praksisnær og specialpædagogisk support til skoler og dagtilbud om fx autisme, læsevanskeligheder, inkluderende læringsmiljøer mm.

Kompetencecentre

Evalueringen viser, at skoler, som har haft et forløb med et kompetencecenter, oplever at forløbet lever op til skolens forventninger, og at den tilegnede viden/redskaber/kompetencer fra supportforløbet kan bruges i andre sammenhænge. Evalueringen viser også, at skolerne oplever, at indsatserne skaber bedre deltagelsesmuligheder for eleverne. Dette ses især ved skoler, som direkte har inddraget eleverne.

3. Styrkelse af den tidlige indsats i dagtilbud

Indsatsen har fokus på støtte til børn med særlige behov i både dagtilbud og i overgangen mellem dagtilbud og KKFO og skole.

Ressourceforum til dagtilbud

Ressourceforum er et nyt koncept for support til dagtilbud. Ressourceforum er et samarbejdsfora, hvor dagtilbud og supporten arbejder sammen i praksis om inkluderende læringsmiljøer og børn/børnegrupper med brug for støtte. Evalueringen peger på, at Ressourceforum er et godt koncept for samarbejde mellem institution og support, og de pædagogiske ledere oplever Ressourceforum som en friere og mindre bureaukratisk vej til support. Evalueringen peger dog også på, at det tager tid at etablere den nye samarbejdsform, og at konceptet fortsat skal forankres på dagtilbudsområdet.

Styrket dialog før skolestart

De årlige interne pædagogiske dialogmøder i alle dagtilbud om skolestartende børn 1 år før skolestart er nu blevet obligatoriske. Evaluering viser, at det skaber et godt grundlag for tidlige forebyggende indsatser for de børn, der har brug for støtte for at kunne starte i et almenskolen. Dialogmøderne er med til at sikre, at ingen børn bliver overset eller "falder imellem to stole". Evalueringen viser dog

også en forskellig praksis for hvilke børn, der vurderes at have brug for støtte i overgangen til skole.

Styrket overgang fra dagtilbud til skole

For at styrke overgangen fra dagtilbud til skole og sikre, at alle børn i målgruppen får den rigtige støtte i overgangen, er der etableret "fokuserede støtteforløb" i forlængelse af dialogmøderne. I det fokuserede støtteforløb knyttes en støttepædagog på opgaven om barnet det sidste år inden skolestart frem til efterårsferien i 0. klasse.

Evalueringen viser, at støtten har skabt tryghed for både barnet og forældrene. Der ses dog også et behov for mere tydelighed om ansvar og roller i forbindelse med overgangen for de involverede fagpersonaler på tværs af dagtilbud, KKFO og skole.

4. Styrkelse af specialsupporten til pædagoger og lærere

Specialsupporten er en del af områdernes tværfaglige support og omfatter blandt andet psykologbistand.

Kompetenceudvikling i aktionslæring

I indsatsen arbejder lærere, inklusionspædagoger og psykologer sammen om at udvikle inkluderende læringsmiljøer gennem aktionslæring. Evalueringen viser, at aktionslæringen virker og bidrager positivt, når alle de forskellige fagligheder bliver bragt i spil sammen, og der er en tydelig elevinddragelse. Det systematiske arbejde med barnets perspektiv giver en fornyet tilgang til eleven/elevgruppen hos lærere og psykologer og bidrager til inkluderende læringsmiljøer. Samtidig oplever både skoler og psykologer, at det tager tid at få den nye samarbejdspraksis på plads og afstemt roller og ansvar i indsatsen.

Der er gennemført aktionslæringsforløb på 31 skoler.

Kompetenceudvikling i co-teaching

Co-teaching er en undervisningsform, hvor to lærere eller en lærer og pædagog organiserer undervisningen sammen på en måde, der gør det muligt at tilgodese elevernes forskellige behov for støtte. Evalueringen viser, at skolerne særligt lykkes med co-teaching når den særligt tilrettelagte undervisning kommer alle elever til gode og ikke blot en enkelt elev. Evalueringen viser også, at forankringen af co-teaching som undervisningsform på den enkelte skole kræver ledelsesfokus og skal indarbejdes i skemaplanlægningen.

Der er gennemført co-teaching-forløb på 44 skoler.

5. Fleksible indsatser

Der er udviklet en fælles model for Flex-teams (de tidligere støttekorps) i alle områder, som skolerne kan trække på, når de har brug for specialpædagogisk bistand eller didaktiske kompetencer i arbejdet med børn, der har behov for støtte. Formålet er at støtte fleksible indsatser i almenmiljøet.

Flex-teams

Flex-teams (support) i områdeforvaltningerne skal understøtte skoler med børn i en BUF-flexordning. De skoler, som har fået support fra et Flex-team, er tilfredse med det, fordi Flex-teamet kan rådgive og vejlede om specialpædagogik og didaktik. Flex-teamet fungerer som et blik udefra med perspektiver, som kan være svære at få øje på for det enkelte lærerteam. Evalueringen viser samtidig, at det ikke er alle områdeforvaltninger, der i lige stor grad er lykkedes med at få Flex-teamet etableret. Udfordringen dækker over, at det er svært at rekruttere de rette specialfagligt uddannede lærere, pædagoger og psykologer til teamet, og at det tager tid for Flex-teamet som en ny supportfunktion at afstemme og afgrænse support ift. øvrige supportfunktioner og skolernes behov.

6. Systematisk opfølgning og ledelsesinformation

Sideløbende med de faglige indsats i Plads til Forskellighed er der udviklet redskaber til at understøtte ledelsesstregens behov for ledelsesinformation inden for specialområdet.

Konkret har indsatsen bl.a. mundet ud i datarapporter på skoleområdet, hvor skoleledere løbende får status på relevante specialdata for egen skole, og områderne får et overblik over status for områdets skoler, diverse analyser og materialer der dækker behovene for ledelsesmæssige drøftelser af bl.a. andele af elever i fleksible tilbud på alment skolerne, visitationsmønstre og udvikling i antal elever inden for forskellige tilbudskategorier og en ny aktivitetsstyringsmodel som skærper aktivitetsestimater i forbindelse med regnskabsprognoser, og som anvendes til ledelse i områderne.

7. Styrket visitations- og revisitationspraksis

Indsatsens sigte er at styrke fokus på tilbageslutning af børn fra segregerede tilbud eller BUF-Flex til almenmiljøet. Indsatsen har været bygget op som et pilotforsøg mellem 6 skoler (både specialskoler og alment skoler). Indsatsen er fortsat under udvikling og er derfor endnu ikke evalueret.

8. Forebyggelse af vold og trusler

Det eksisterende konflikthåndteringsværktøj, der er udviklet til specialskolerne, er blevet videreudviklet og udbredt til alment skolerne for at forebygge konflikter, vold og trusler. Værktøjet består af en række vejledninger, aftaleskemaer og skabeloner, som skolerne kan bruge til systematisk af kortlægge, forebygge og håndtere konflikter mm.

Der er gennemført kompetenceudviklingsforløb på 35 skoler.

Kompetenceudvikling i konflikthåndtering

Evalueringen viser, at de skoler, der arbejder systematisk med metoden, oplever det som et brugbart værktøj i forebyggelsesøjemed.

Evalueringen viser samtidig, at nogle skoler er udfordret på at få metoden forankret og udbredt på hele skolen, og at der skal investeres tid og ressourcer i videndeling, erfaringsopsamling.

Det videre arbejde

På udvalgets budgetseminar i februar vender forvaltningen tilbage med en drøftelse af bl.a. det videre arbejde med Plads til forskellighed og anbefalinger om at fastholde og styrke de inkluderende fællesskaber på dagtilbud, skoler og i supporten i områdeforvaltningerne.